

HERTOGPOST september 2007

Maandblad van de 's-Hertogenbossche Filatelisten Vereniging

19^e jaargang nummer 8

Geachte leden,

Hierbij nodigen wij u uit voor de bijeenkomst op donderdag 27 september a. s. in zaal 1 van sociaal cultureel centrum 'De Helftheuvel', Helftheuvelpassage 115 te 's-Hertogenbosch. Aanvang 20.00 uur. Ruilen vanaf 19.00 uur.

Agenda bijeenkomst 27 september 2007

1. Opening, verslag 23 augustus j. l., ingekomen stukken en mededelingen
2. Verkoop
3. 'Karlsbad; 30 woelige jaren 1918-1948' lezing door de heer Wim Tukker (onder het motto 'Drie keer is scheepsrecht!')
4. Verloting
5. Rondvraag
6. Sluiting

In deze Hertogpost o. m.:

- ❖ Een brief uit 1644 (eerste van drie afleveringen)
- ❖ Stadhouder Willem III in Breda te paard
- ❖ Voer 11: Dienstpost
- ❖ Prijsvraag: tel de stempels
- ❖ Wederom een BBF-cursus?

Uw ledenpas werkt!

De komende periode is er twee keer extra voordeel te behalen met uw ledenpas. Eén euro korting op de entreprijs van de Postex en forse kortingen op de entreprijs voor de tentoonstelling in het Bossche Prentenmuseum en op de aanschafprijs van het gelijknamige boek: 's-Hertogenbosch op de kaart gezet; echt gelopen prentbriefkaarten'. Zie verder op pagina 4.

Redacteur Hertogpost H. van Werkhoven: tel. 073 – 613 24 38

Website: www.hertogpost.nl E-mail: info@hertogpost.nl

Secretariaat: tel. 073 - 642 30 64 E-mail: secretaris-hfv@kpnplanet.nl

Bibliothecaris: tel. 073 – 657 02 29 E-mail: peepkagie@tiscali.nl

's-Hertogenbossche Filatelisten Vereniging opgericht 8 oktober 1930
Inschrijving Kamer van Koophandel Oost-Brabant, nummer 40216509

VERSLAG van de BIJEENKOMST van 23 AUGUSTUS 2007

Om acht uur PM opent voorzitter Peter Teurlings de eerste bijeenkomst na de zomervakantie 2007 en na het vanavond in één keer verkopen van de (circa 200) nummerstickers voor de wilde veiling. Hij heet 71 leden en bestuursleden van harte welkom. Een speciaal welkom voor de heren Piet van Andel die eindelijk kans zag een avond mee te doen, Kees van den Hoek en –voor het eerst sinds hij vorig jaar lid werd- C. H. P. Gillhaus. Welkom ook aan een gast van vanavond, de heer Crane.

Er zijn vier berichten van verhindering: mevrouw S. Berendes en de heren A. G. C. van Doesburg, R. van Achterberg en C. W. M. van Tilborg. Mijnheer Van Doesburg is bijna altijd aanwezig maar op zijn 59ste trouwdag wilde hij –heel begrijpelijk- bij zijn vrouw en familie blijven. Het echtpaar is en wordt nogmaals van harte gefeliciteerd met deze unieke mijlpaal.

De meesten van u zullen in Hertogpost van augustus de beloofde NBFV-ledenpas hebben aangetroffen. Hoe de ledenpas werkt staat in dezelfde Hertogpost beschreven.

De voorzitter gaat er van uit dat de meeste leden intussen de postzegeltonoonstelling in het Oeteldonks Gemintemuseum hebben bezocht...

De heer Hans van Nunen van de Jeugafdeling vraagt om een paar helpende handen op de jeugdbijeenkomsten op de zaterdagse instuifochtenden. En natuurlijk zijn nieuwe jeugdleden van harte welkom.

Verslag van 28 juni 2007 wordt ongewijzigd vastgesteld.

Eerste deel wilde veiling. Honderd kavels van goede kwaliteit. De kavels verwisselen van eigenaar voor de inzetprijs van € 0,50 maar ook voor € 9. En natuurlijk in een wilde veiling zonder opcenten achteraf. Een klein deel van de kavels wordt helaas niet verkocht.

Anne zegt blij te zijn dat hij de onverkochte kavels niet zelf mee naar huis hoeft te nemen, tot-ie ontdekt dat er een paar onverkochte kavels van hemzelf tussen zitten...

Er volgt een half uur pauze waarin deze keer 50 zegelkavels en 30 stockboekkavels op losstaande tafels worden gelegd en worden bekeken. Ter afleiding vertelt Harrie van Helvoirt het verhaal van een poststuk dat er 5 jaar over doet om bij Harrie bezorgd te worden. Over de discussie tussen hem en zijn wereldreizende neef Rinie die de kaart in 2002 naar hem opstuurde. Op het kaderbord is zijn verhaal ook goed te volgen. De deelnemers aan dit verhaal staan met foto op het kaderbord: neef Rinie 'die aan poolexpedities doet' en de enige politieagent die Tristan da Cunha rijk is. De kaart is zelfs een tijdlang als onderzetter gebruikt. Terwijl Huber van Werkhoven Davo catalogi 2007/8 van de VerzamelaarsMarkt uitdeelt, vertelt Peter Teurlings dat deze catalogi de vereniging als tegenprestatie een bundel 'Port Betaald'-zegels hebben opgeleverd. In het tweede deel van de wilde veiling gaan er relatief wat meer kavels retour eigenaar. De stockboeken gaan weg voor prijzen variërend van € 1 tot € 21.

Rondvraag: Peter Teurlings vertelt dat op de postzegelruilbeurs/instuif van 8 september naast de gebruikelijke onderwerpen nu retourkavels van nalatenschappen met 25% korting te koop zullen zijn.
De voorzitter sluit de bijeenkomst om 21.45 uur.
Ja, en nu nog afrekenen, meenemen of mee terugnemen!

MEDEDELINGEN VAN HET SECRETARIAAT

De **volgende ledenbijeenkomst** staat gepland voor donderdag 25 oktober vanaf 20.00 uur in De Helftheuvel. De zaal is om 19.00 uur open.

De **eerstvolgende Postzegelinstuif/ ruilbeurs** staat gepland voor zaterdag 13 oktober, van 10 tot 13 uur in De Helftheuvel. Te zien zijn de kavels voor de Verkoop van de maand. De niet-verkochte kavels van de vorige verkoping zijn in te zien en voor de inzetprijs plus 5% te koop.

Ook op deze zaterdagse Postzegelinstuif hebben onze **jeugdleden** van 10.00 tot 13.00 uur met Hans van Nunen samen met helaas nog te weinig vrijwilligers hun maandelijks bijeenkomst. Vrijwilliger, meld je aan op 06 5130 8251! Lees eerst pagina 9 van het augustusnummer van Hertogpost 'Wie de jeugd heeft...'. Dan weet je waar je voor komt helpen. Zie ook pagina 6 van dit nummer.

Via de NBFV-website www.nbfv.nl van onze bond is te lezen hoe het complete, **gewijzigde bondstentoonstellingreglement** nu luidt. En wil je voor het eerst gaan tentoonstellen, lees dan vooral het korte artikel 'Waarom meedoen aan een tentoonstelling?'

Weet u dat de meeste **adreswijzigingen** e. d. van leden door die leden niet naar de secretaris maar naar één van de andere bestuursleden worden gestuurd? Weet u dat dit per saldo meer werk kost en grotere kans op fouten geeft dan wanneer u uw wijziging rechtsreeks aan uw secretaris richt?

Weet u dat er zelfs leden zijn die helemaal niets doorgeven als ze bijvoorbeeld verhuisd zijn?

Dit frustrleert uw secretaris behoorlijk. Zijn de gegevens om uw secretaris te bereiken in Hertogpost onvoldoende of niet duidelijk genoeg?

Als dit aan uw ervaringen uit het verleden ligt, mag u best weten dat uw opgave tegenwoordig dezelfde dag, week wordt verwerkt. En als u het medium e-mail gebruikt is het secretariaat zelfs supersnel. En bijna altijd krijgt u een bevestiging. U krijgt echter geen bevestiging van de secretaris als u wijzigingen via een ander bestuurslid doorgeeft.

Voor wie het is ontgaan of vergeten: op pag. 21 van het augustusnummer van Hertogpost bevindt zich de bestelbon voor **de nieuwe NVPH-catalogus** (15% korting bij de Nieuwtjesdienst).

Voor de **Duitsland-verzamelaar**: via onze bibliothecaris, de heer Hans Peeperkorn (tel. nr. zie pag. 1), staan 10 dozen met de jaargangen 1989

t/m 2003 van de Deutsche Briefmarken-Zeitung ter vrije beschikking. Wel zelf ophalen.

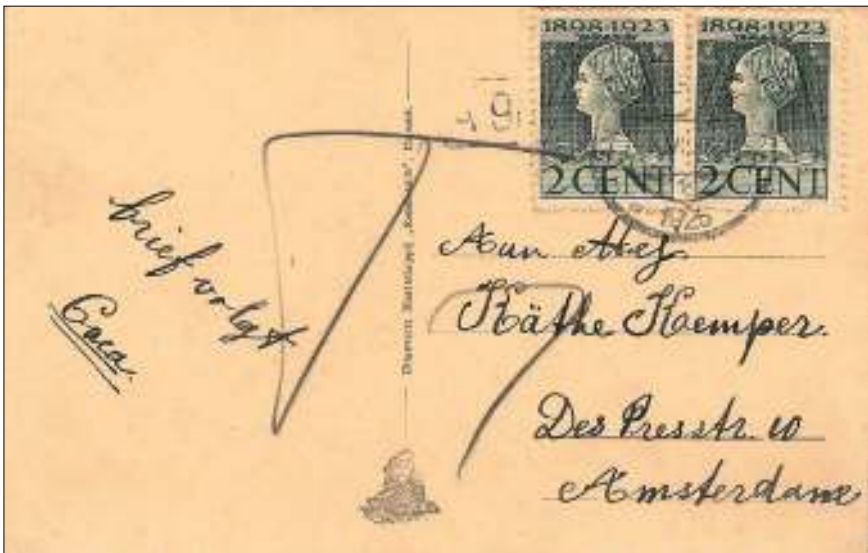
Van 20 t/m 22 september is er een filatelie- en muntenbeurs in Keulen (**Kölner Messe**). Openingstijden 10 tot 16 uur; entree € 9,-. Jongeren tot 18 jaar vrij toegang.

De **Postzegelshow Postex** wordt zoals altijd gehouden in de grote zaal van de Americahal, Laan van Erica 50 te Apeldoorn. De goed verlichte tentoonstellingszaal heeft een vloeroppervlakte van 4200 vierkante meter. Op vrijdag 19 en zaterdag 20 oktober is Postex geopend van 10 tot 17 uur en op zondag 21 oktober van 10 tot 16 uur. Toegangs prijs bedraagt € 5,- per persoon, de jeugd t/m 17 jaar heeft gratis toegang. Op vertoon van de ledenpas wordt een reductie verleend van € 1,-.

Op zaterdag 6 oktober gaat in Het Bossche Prentenmuseum, Verwersstraat 19/A, de tentoonstelling van start **'s-Hertogenbosch op de kaart gezet: Echt gelopen prentbriefkaarten'**. Tevens ligt daar dan een fraai verzorgd boek met dezelfde titel en inhoud te koop.

Het gaat hier niet alleen om de prentzijde van de ca. 160 kaarten. Veel aandacht krijgen de postale/filatelistische elementen aan de achterzijde.

Een en ander is gerealiseerd in een samenwerkingsverband van onze Filatelisten Vereniging met de Kring Vrienden van 's-Hertogenbosch. Met uw ledenpas krijgt u reductie op de entree (€ 2,- i.p.v. 3,60) en op de verkoopprijs van het boek (normale prijs € 29,95).

Adres secretariaat:

dhr. Marten Tilstra, Braspenninglaan 12, 5237 NK 's-Hertogenbosch
telefoon: 073- 642 30 64; e-mailadres: secretaris-hfv@kpnplanet.nl

NOG ZOTTER

COLUMN
door
A. van der Vliet

Vorige maand liet ik het 'bijzondere' velletje zien dat TNT-post gratis ter beschikking stelde aan het Oeteldonks Gemintemuzejum ter gelegenheid van de expositie Carnaval in de filatelie. Erg zorgvuldig was

het postbedrijf er echter niet mee omgegaan gezien de overtollige letter e in de bovenste velrand, die u ongetwijfeld al was opgevallen. Jammer ook dat het velletje pas op 3 juli ter beschikking kwam, terwijl de expositie al op 9 juni was geopend. Een typisch geval van jammer ook voor diegenen die alleen voor het betreffende velletje uit diverse delen van het land naar 's-Hertogenbosch waren gekomen. Wat bezielt die mensen eigenlijk, want in een tijd dat TNT-post op bestelling iedere gewenste zegel levert, zelfs met je eigen al dan niet geslaagde gelaat erop, zou je dat voor dit soort maakwerk niet over moeten hebben.

Heel bijzonder was ook de tijdens de expositie verkrijgbare speciale envelop. Die kon je zelf ter plekke van een apart stempel voorzien. Volgens de vriendelijke mevrouw achter de balie moest die op de linker onderhoek van de postzegel geplaatst worden. Mijn opmerking, dat de bewuste envelop daarmee niet meer verstuurd kon worden, was voor die mevrouw een complete verrassing, maar bleek na ampele telefonische informatie harerzijds wel juist. Het fantasiestempel had bovendien geen datumaanduiding. Van een eerstedagstempel kon trouwens toch al geen sprake zijn, gezien de verschijningsdatum van de zegel.

Helemaal de deur dicht deed het in de envelop aanwezige schrijven, waarin de lezer aanbevolen werd de unieke en uitgebreide wisselentoonstelling 'Filatelie in postzegels' te bezoeken. Ik blijf zitten met twee prangende vragen en wel: kan het nog zotter en wie is er nu eigenlijk zot? Toch maar niet naar de dokter!

VAN DE JEUGDAFDELING

Na de lange zomervakantie zijn we op zaterdag 8 september weer opgestart. We mochten vijf jeugdleden verwelkomen, waaronder een nieuw lid: Puck. Zij brengt ons totaal nu op zeven.

Te weten: Jaqueline, Geron, Daimin, Mike, Robin, Maikel en Puck.

BEDANKT

Van twee seniorleden mochten we postzegels en nog andere zaken voor de jeugd ontvangen.

Mevrouw van den Heuvel en meneer van Asselen: hartelijk dank!

PRIJSVRAAG

We zijn wel de:

“JEUGDAFDELING van de ‘s-HERTOGENBOSSCHE FILATELISTEN VERENIGING”, maar we vinden dit een erg onhandige naam. Wilt u allemaal meehelpen een toepasselijke, kortere naam voor ons te bedenken? De meest originele zal worden beloond met een filatelistische prijs. Kaartje of mail naar onderstaand adres.

Nieuwe jeugdleden zijn nog steeds van harte welkom! Kent u in uw omgeving jongeren die interesse in postzegels hebben, attendeer ze op onze maandelijkse instuif (tweede zaterdag van 10 tot 12 uur) in de Helftheuvel. Zijn ze wel geïnteresseerd, maar is de zaterdag onmogelijk, laat ze dan contact opnemen. Het jeugdlidmaatschap is gratis!

OPROEP

Uw overschot aan doubletten, oude catalogi etcetera zijn nog steeds welkom, onze jeugd is er blij mee!

Namens de jeugdafdeling:
Hans van Nunen.
Glorieuxlaan 15 5261 SG Vught
Tel. 0651308251
E. vannunen7@hetnet.nl

DREMPELVREES VOOR NIEUWE BBF-CURSUS ONNODIG

Het is al weer enkele jaren geleden dat er binnen onze vereniging voor het laatst een z. g. BBF-cursus ('Begeleiding Bij Filatelie') heeft plaatsgevonden. Voor nieuwe leden, maar ook voor hen die er een vorige keer niet toe kwamen, wil het bestuur het komend seizoen een nieuwe cursus starten.

De cursus wil de deelnemers helpen een reeds gestarte verzameling verder te ontwikkelen of een nog te starten verzameling filatelistisch op te zetten.

De cursus omvat vier avonden van ongeveer twee uur, steeds met enkele maanden tussenruimte. Aan de orde komen eenvoudige zaken als: wat is nou precies het verschil tussen lijntanding en kamtanding, hoe week je postzegels het beste af, hoe hanteer je een tandingmeter. Vervolgens komen de diverse filatelistische elementen aan de orde, zoals daar zijn: postzegels, automaatstroken, postwaardestukken, soorten stempels, verzendaanduidingen enz. Tijdens de cursus kunnen de deelnemers een eigen werkstuk maken. Dat alles, zoals cursusleider dhr. Cees van den Bosch het uitdrukt, onder het motto: 'Niets moet, alles mag' en 'Filatelie is meer...'.

Belangstellenden kunnen voor vragen en nadere informatie telefonisch of tijdens de komende ledenbijeenkomst terecht bij bestuurslid Huber van Werkhoven (073-6132438). U kunt zich ook aanmelden bij secretaris, Marten Tilstra. Om de kosten hoeft u het niet te laten.

Een aardig poststukje. Maar wat is er nu allemaal precies op te zien? Hoeveel en welke filatelistische elementen zijn te herkennen?

Er zijn oud-BBF-cursisten die er gemakkelijk tien minuten over volpraten...

PRIJSVRAAG:
Tel de stempels en win dit poststuk!

Ons lid, de heer René van Achterberg heeft een scherp oog voor wat bijzonder en/of afwijkend is. Bovenstaande envelop kun je zeker wel als zodanig kwalificeren. Van Achterberg stelt het poststuk beschikbaar als prijs voor degene die zich als eerste aanmeldt met het noemen van het juiste aantal stempels dat erop voorkomt.

De brief werd op 9 augustus 1968 verstuurd uit Beverwijk, maar woog kennelijk meer dan 50 gram. Daarom 40 cent 'strafport', maar W. Dekker in Amsterdam heeft de brief niet in ontvangst genomen en op 26 augustus was hij weer terug in Beverwijk.

In zwart-wit is het wel iets lastiger te zien dan in kleur, maar een beetje filatelist moet er wel uit kunnen komen: 'Hoeveel stempels telt deze envelop?'

Haast u en laat de oplossing weten aan de Redactie van Hertogpost: Oosteinderweg 72, 5247 WG Rosmalen. Email: hvanwerkhoven@planet.nl.

BRABANT EN DE KONING-STADHOUDER WILLEM III

Soms schaf je een poststuk aan vanwege de filatelistische waarde en zie je pas later, dat de inhoud ervan minstens zo interessant is. Bij dit poststuk (afb. 1) is dat zeker het geval. Het gaat om een briefkaart die op 28 juli 1904 is verstuurd uit Giessen N. Br. via het hulppostkantoor in het nabijgelegen Rijswijk naar Mr. W. M. van Lanschot, Griffier der Staten te 's-Hertogenbosch.

's-Hertogenbosch kreeg zijn eerste grootrondstempel in 1897, maar het dorpje Rijswijk in het Brabantse Land van Altena moest het IN 1904 op zijn hulppostkantoorje nog steeds doen met een kleinrondstempel. Sterker nog, het heeft nooit een grootrondstempel gekregen.

Afb. 1: Briefkaart op 28 juli 1904 verzonden van Rijswijk N.B. naar 's-Hertogenbosch

Maar nú die interessante tekst:

'Ik heb de eer U kennis te geven dat op heden per postw.(issel) wordt verzonden f 3,18, zijnde het bedrag der ingezamelde gelden in deze gemeente voor de Oprichting van een standbeeld voor Prins Willem III van Oranje Nassau. Giessen 28 Juli 1904. Namens den Burgemeester, de secretaris ...'

'Waar gaat dit over?' denk je dan: 'Dat zoeken we op!'.

Eén van de mooie facetten van de filatelie is, dat je met allerlei onderwerpen in aanraking komt, die anders buiten je gezichtsveld waren gebleven. Zo zou

ik zonder deze briefkaart nooit hebben geweten, dat in 1903 een nationaal comité zich ging inspannen om een ruitersstandbeeld op te richten voor de koning-stadhouder Willem III. Het zou duren tot 1921, maar toen kon het worden onthuld en wel in Breda. Deze Willem, die leefde in de 2e helft van de 17e eeuw (1650-1702), heeft namelijk een belangrijke rol gespeeld in en voor Breda.

De Ruyters roemruchte Tocht naar Chatham maakte in 1667 een eind aan de Tweede Engelse Oorlog en in het Kasteel van Breda werd de Vrede van Breda getekend. Stadhouder Willem III zorgde ervoor dat de stad Breda daarna een welvarend knooppunt werd van doorvoerhandel van Engeland en Holland naar de Zuidelijke Nederlanden. En hij voltooide de bouw van het Kasteel van Breda. Daarin bevindt zich tegenwoordig de Koninklijke Militaire Academie en vlak daarbij staat het standbeeld waarom het gaat (afb. 2).

Afb. 2: Monument van Willem III te Breda

Een inzameling onder de burgerij van Breda had f 47.000 opgebracht. De 'hofstad' Den Haag had eigenlijk het beeld willen hebben (aan de Lange Voorhout is een kleine versie van het Bredase beeld te vinden). Maar Breda kreeg het uiteindelijk, o. a. omdat Willem III, die een bekwaam veldheer was, een voorbeeld is voor de studenten van de KMA.

Dankzij z'n huwelijk met Mary Stuart werd stadhouder Willem III in 1688 tevens koning van Engeland. Hun huwelijk bleef kinderloos en in 1702 stierf Willem III na een val van zijn paard. Dat mocht echter niet verhinderen dat hij in Breda fier, met de veldheersstaf in de hand, toch weer óp het paard zit.

Willem III is begraven in Westminster Abbey te Londen. In 1988 werden hij en zijn gemalin herdacht in het 'Willem & Mary-jaar'. Ter gelegenheid

daarvan werd in Nederland een postzegel uitgegeven (afb. 3). Bij de Britse natie is 'Dutch William' echter tot vandaag toe zeer impopulair. In 1988 werd op Engelse postzegels wel herdacht dat 400 jaar tevoren de Spaanse Armada werd verslagen. Maar William and Mary werden in Engeland postaal doodgezwegen. H. v. W.

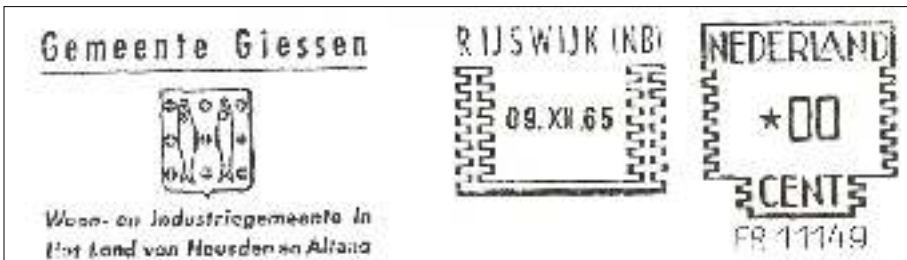
Afb. 3: Willem & Mary 1688-1988

P. S.

De dorpjes Rijswijk en Giessen, die in het besproken poststuk een rol spelen, waren tot 1 januari 1973 nog zelfstandige gemeenten. Daarna gingen ze, samen met nog enkele andere dorpen, op in de gemeente Woudrichem. De heer Peter Janssen, secretaris van de Studiegroep Frankeerstempels Gemeenten, kon frankeerstempels van beide plaatsen met hun gemeentewapens ter beschikking stellen ter illustratie:

Het wapen van Rijswijk toont drie boven elkaar geplaatste zalmen.

Het wapen van Giessen met '2 afgewende paalsgewijze geplaatste zalmen, vergezeld van 9 breedarmige kruisjes'. Dezelfde 2 afgewende zalmen keren terug in het huidige wapen van de gemeente Woudrichem. Het moge duidelijk zijn, dat de zalmvisserij voor deze plaatsen erg belangrijk is geweest.

P L A A T F O U T E N en wat dies meer zij

Als ik in Liechtenstein woonde, dat landje van koeienbellen en bankkluizen, zou ik waarschijnlijk ook niet steeds helemaal bij de les zijn, maar bij het uitbrengen van deze postzegel hebben enkele mensen wel heel erg zitten te slapen. In 1999 werd de 600ste geboortedag herdacht van Johannes Gutenberg. Bedoeld onder aan de zegel zullen zijn de herdenkings-jaartallen 1399-1999, maar gedrukt werd 1397-1399. Waarschijnlijk heeft iemand, toen hij de slaap uit zijn ogen wreef, gezien dat er 1399 moest staan in plaats van 1397. Hij veranderde echter 1999 in 1399 en 1397 bleef onveranderd staan, maar toen zat hij alweer te snurken...

Overigens blijven wij Nederlanders natuurlijk volhouden, dat niet Gutenberg, maar de Haarlemmer Laurens Jansz. Coster de boekdrukkunst heeft uitgevonden! H. v. W.

-o-o-o-

TELEURSTELLEND NIEUW HANDSTEMPEL

In zijn rubriek 'Nederlandse Stempels' van het recente maandblad Filatelie weet Kees Verhulst te vertellen wat de oorzaak is van het euvel dat vorige maand in Hertogpost werd beschreven.

'Gebleken is dat de speciaal voor deze stempels ontwikkelde stempelinkt een chemische reactie aangaat met de lijm waarmee het stempelplaatje aan het stempel is gehecht. De lijm wordt week en bij veelvuldig stempelen verschuift dan het stempelplaatje.

TNT Post heeft besloten de distributie van de stempels te stoppen en nieuwe stempels te produceren waarbij dit probleem zich niet meer voordoet.'

Indien deze handstempels na goed een half jaar al weer uit de roulatie worden genomen, zullen de afdrucken ooit wel eens behoorlijk zeldzaam kunnen worden... H. v. W.

BRIEF uit 1644 van ANTWERPEN naar 's-HERTOGENBOSCH

(1)

door: Jan Hoogveld

1. Inleiding

Halverwege de 16^e eeuw werden in de zuidelijke Nederlanden de eerste geregelde postdiensten opgericht. Vanaf die tijd dateren de eerste brieven waarop de afzender iets schreef in de geest van: 'den bringer zijn loon'. Tot het begin van de 17^e eeuw werd de post door een bode te voet vervoerd; daarna vaker te paard (postiljon) of per trekschuit.

In de 16^e eeuw was het overbrengen van brieven doorgaans beperkt tot het Bestuur (van de steden), de kerken en kloosters en de ridderschappen.

De handel ontwikkelde zich met name in de 17^e eeuw en helemaal na 1648 (Vrede van Munster: einde Tachtigjarige oorlog).

De behoefte om berichten over te brengen groeide, waarbij de 'koopmansboden' zorgden voor het vervoer van de handelscorrespondentie.

2. Brief uit 1644

2.1 De adressering

Dit artikel handelt over een in mijn bezit zijnde brief, die op 24 december 1644 is verstuurd vanuit Antwerpen naar 's-Hertogenbosch.

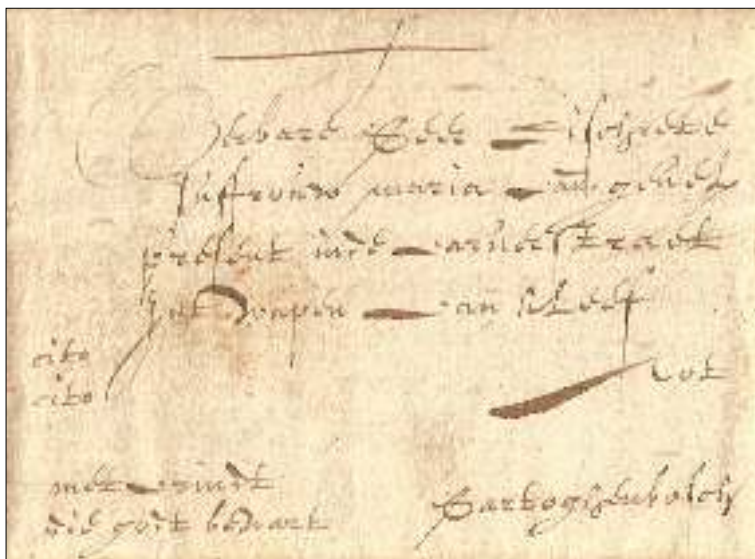
De brief is gericht aan **Maria van den Gevel**, die woont te '**s-Hertogenbosch** in de Verwersstraat (huidige naam), in het huis genaamd Het Wapen van Kleef (anno 1610).

De brief is geschreven door haar moeder.

De voorzijde van de vouwbrief ziet er zo uit:

Afb. 1: Front van de brief uit 1644

Afb. 2: vergroting van het front

Er staat dus:

*Eerbare seer dischrete
Juffrouw Maria van de Gevel
present in de Varverstraet
Int Wapen van Kleef
tot
sartogenbosch

cito
cito

met vrindt
die godt bewart*

In de straatnaam 'Varverstraet' (of Verwersstraat) heeft 'Varver' de betekenis van 'lakenverver', een beroep uit de tijd van de lakenhandel.

Vaak hadden de huizen in die tijd een naam, zoals hier 'Het Wapen van Kleef', waarbij Kleef refereert naar de plaats in Duitsland (nabij Nijmegen). Waarom dit huis deze naam droeg laat zich gissen. Het huidige adres van dit pand is Verwersstraat nr. 17, d. w. z. een gedeelte van het pand waarin Het Bossche Prentenmuseum is gevestigd.

Cito cito is de gebruikelijke aanduiding *spoed*; komt van het Latijnse woord *cito* dat ijlings of spoed betekent. Er was blijkbaar nogal haast bij om de brief in Den Bosch te bezorgen. Blijkbaar is de brief meegegeven aan een vriend, die als bode op is getreden, gezien de geschreven opmerking: *'met vrindt die godt bewart'*, die God dient te behoeden op zijn tocht van Antwerpen naar Den Bosch. (wordt vervolgd)

-o-o-o-

OCTANTJE

Toen ik eind 1995 een start maakte met de postzegelverzameling van mijn dat jaar overleden vader vond ik een postfrisserie 1970 Hartstichting NVPH 975/977 waar ik geen raad mee wist. Delen van de zwarte teksten 'Nederland' en de waarde aanduiding waren niet egaal zwart maar deels wit. De zwarte drukinkt bleek van de zegels geschilderd te zijn. De nog aanwezige zwarte drukinkt lijkt vetter opgebracht te zijn dan bij een normale serie.

Als beginnende verzamelaar begreep ik in 1996 van de toenmalige voorzitter Martien Teurlings dat hij dit fenomeen niet kende. De gebruikte serie van mijn vader had deze afwijking in de zwarte teksten echter niet. De zegels waren altijd onder dezelfde condities (droog) bewaard.

In 1997 heb ik uit rondzendingen nog twee complete series postfris gekocht, zonder de afwijking. Nu tien jaar later zitten de zwarte teksten op de drie normale series nog altijd 'vast'.

Op 27 juni 1998 heb ik een op dezelfde wijze geschilderde, gebruikte 25c NVPH 976 uit een rondzendboekje gekocht, een maand later een complete serie gebruikte zegels zonder de beschreven afwijking.

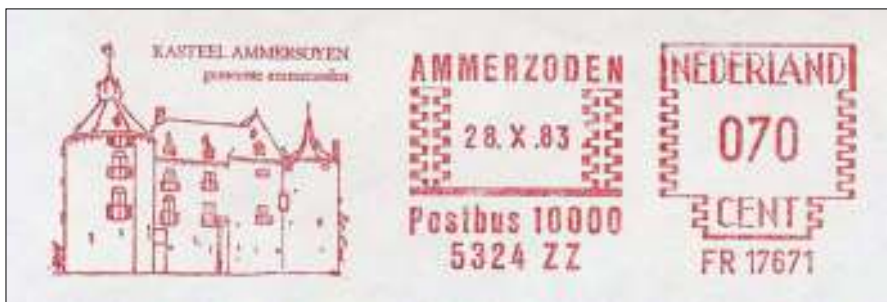
Kent of herkent een van onze leden het beschreven afschilderen bij deze serie?

Marten Tilstra

VOER VOOR THEMATISCHE VERZAMELAARS (11)

DIENSTPOST

In een van de voorgaande artikeltjes heb ik eens opgemerkt, dat de frankeermachine- of roodstempels een rijke bron kunnen zijn voor de thematische verzamelaar. Producten van bedrijven kunnen erin afgebeeld zijn, of bepaalde diensten van instellingen; verder komen in roodstempels vaak heraldische elementen of andere symbolen voor. Denk maar eens aan de gemeentestempels (afb. 1).

Afb. 1a: De gemeente Ammerzoden pronkt terecht met het mooiste dat er is te vinden.

Afb. 1b: Het wapen van de gemeente Heusden met een rad en een kroon gaat terug tot in de 13^e eeuw.

Afb.1c: Zaltbommel is de centrale stad van de Bommelerwaard.

Veel overheidsinstellingen hadden vroeger een vergunning om dienstbrieven te verzenden. Na verloop van bepaalde tijd volgde er dan een afrekening met de Postdienst, het was bij mijn weten niet gratis.

De dienstenvelopen konden wel aardige interessante informatie opleveren die in een thematische verzameling mag worden gebruikt. Maar, zoals steeds in de filatelie, de geadresseerde was **niet** als zodanig bruikbaar. Maar **wel** de gegevens van de afzender, meestal in gedrukte vorm. Uitsluitend de gegevens van de afzender zijn dus interessant.

In de jaren tachtig zijn in Nederland voor de rijksinstellingen de dienstbrieven afgeschaft. Voortaan moesten ze gewoon postzegels plakken of een frankeermachine gaan gebruiken. Dit was jammer voor de thematieker, want deze rijke bron was dus verdwenen; we moeten het doen met hetgeen er in het verleden werd geproduceerd. Overigens zijn de frankeermachinstempels van de overheidsdiensten ook vaak heel interessant.

In tegenstelling tot de roodstempels gaat het bij dienstpost niet om producten, maar meestal om de naam van de instelling die gebruik maakt van dienstpost. Maar soms bovendien met interessante informatie (afb. 2).

Kortom: een rijke bron voor de thematische verzamelaar die verder 'denkt' dan alleen postzegels!

Afb. 2a: De Rijkslandbouwleraar stuurde deze dienstkaart om aan te kondigen dat hij op 2 november 1893 in Havelte een landbouwkundige voordracht zou komen houden.

Afb. 2b: Deze dienstkaart is weliswaar afkomstig van een gemeente, maar blijkbaar voerde deze opdrachten uit namens het Departement van Binnenlandsche Zaken en Landbouw. Ook nog interessant voor de postgeschiedenis-student.

Afb. 2c: Dergelijke Duitse poststukken worden Aversbrieven genoemd, vanwege het speciale stempel (links onder), dat verwijst naar de portorijdomregeling die bestond in de tijd van het Duitse Rijk.

Afb. 2d: Een Belgische dienstenvolp uit het begin van de Tweede Wereldoorlog, van het Ministerie van Landbouw en Voedselvoorziening.

Afb. 2e: Een leuk stukje van de botanische tuin van Hobart, hoofdstad van Tasmanië. In het grote dienststempel staat rondom te lezen: 'the chief secretary-frank stamp'.

Ik wens U weer veel plezier met uw hobby.

KOERBRIEF

HAARMEIJER FILATELIE

Nispensestraat 72
4701 CX Roosendaal

INKOOP – VERKOOP – TAXATIES

Sinds kort hebben wij onze deuren geopend en zijn het adres voor partijen, verzamelingen, dozen enz.

MEER DAN 1500 PARTIJEN WACHTEN OP U

Bij ons vindt u partijen van 2 euro tot 2000 euro.
Tevens duizenden kaartjes met series uitgeprijsd.
Fdc's vanaf 0,50 cent. Brieven wereld uitgeprijsd.
(Tevens in toekomst ook assortiment kilowaar)

KORTOM. VOOR IEDER WAT WILS

Kom en overtuig u van het aanbod wat wij hebben en u zult zien dat wij een zeer concurrerend prijsbeleid hanteren. U bent van harte welkom.

Ook zijn wij continue op zoek naar collecties etc.
Alles op het gebied van filatelie heeft onze interesse.

Openingstijden	Donderdag	09.30 tot 17.30
	Vrijdag	09.30 tot 17.30
	Zaterdag	09.30 tot 17.30
	<i>Andere dagen op afspraak</i>	

HAARMEIJER FILATELIE

Telefoon 0165 53 54 83

POSTSTUK VAN DE MAAND

DEUTSCHES REICH, expresbrief met firma-reclame

Berlin W, 11 maart 1917. Expresbrief naar Greiz. Tarief: van 1.8.1916 tot 1.10.1919 15 pfennig tot 20 gram. Expresrecht tot 1.10.1919 25 pfennig. Frankering met 40 pfennig 'Germania'.

D. v. d. L.

-0-0-0-

NIEUWE EMISSIES TNT POST

3 OKTOBER:

- **Mooi Nederland (Utrecht):** velletje met 5 postzegels van € 0,44

10 OKTOBER:

- **Mooi Nederland (Edam):** velletje met 5 postzegels van € 0,44

17 OKTOBER:

- **Mooi Nederland (verzamelvel 1 en 2):** 2 velletjes van 5 verschillende postzegels van € 0,44

MPO MUNTEN- EN POSTZEGEL ORGANISATIE

VEILINGEN / TAXATIES

Munten, postzegels, bankpapier, etc.

Recordbedrag voor f 200-biljet

Een bankbiljet van f 200 uit 1914 heeft op een veiling van de Munt en Postzegelorganisatie (MPO) in IJsselstein een recordbedrag van € 15.429 (f 34.000) gulden opgebracht. Volgens een woordvoerder van de MPO is nog nooit zoveel geld voor een dergelijk Nederlands bankbiljet betaald.

"Biljetten van f 200 zijn uiterst zeldzaam. Er zijn er slechts drie bekend", aldus de zagsman.

FOTO: ANP

- **ONAFHANKELIJK**
- **BETROUWBAAR**
- **ERVAREN**

GROOTSTE KLANTENGROEP, DUS HOOGSTE OPBRENGST

- Bij verkoop hoogste prijs
- Bij veiling laagste commissie
- Betrouwbare en realistische taxaties worden (op afspraak) kostenloos verstrekt.

MPO, HÉT ADRES VOOR VEILING, ADVIES EN BEMIDDELING!

TEL. 030 - 606 39 44 / www.mpo.nl

MPO, Industrieweg 29, 3401 MA IJsselstein

VERKOPING SEPTEMBER 2007

Nrs.	Catalogus nrs. en bijzonderheden	Kwal.	Cat.prijs	Inzet
NEDERLAND en O.G.				
9.001	141-142 en 143 (vouwte)	xx	€ 33,50	€ 6,50
9.002	1961 tot 1980 compleet In Safe album	xx	€ 750,00	€ 135,00
9.003	212/219 (Olympische spelen)	x		€ 15,00
9.004	232/235	o	€ 15,00	€ 3,00
9.005	372	o	€ 55,00	€ 9,00
9.006	460/468 (cijferserie)	xx	€ 10,00	€ 2,50
9.007	518/533	xx	€ 360,00	€ 80,00
9.008	550/555	xx	€ 72,00	€ 27,00
9.009	556/560 (kerken in oorlogstijd)	x		€ 12,00
9.010	556/560 (kerken in oorlogstijd)	xx	€ 120,00	€ 40,00
9.011	588/595 (o.a. ITEP)	xx	€ 142,00	€ 50,00
9.012	671/675	o	€ 37,50	€ 7,00
9.013	683/687 en 702/706	x		€ 4,00
9.014	731/735	xx	€ 12,20	€ 2,50
9.015	738/742	xx	€ 24,00	€ 4,50
9.016	777/794	xx	€ 24,50	€ 4,50
9.017	952/958 - 996/1000	xx	€ 26,00	€ 7,50
9.018	1020/1023 - 1026/1029	xx	€ 11,00	€ 2,50
9.019	album met veel zegels	o		€ 5,00
9.020	5 boeken (o.a. € 75 nom.) ook o.g. en andere landen	xx-x-o		€ 35,00
9.021	Europazegels 1956 (681/682)	xx	€ 120,00	€ 40,00
9.022	nrs. 479/486 8 zegels	xx	€ 118,50	€ 12,00
9.023	nrs. 544/548 en 688/692	xo	€ 27,15	€ 3,00
9.024	nrs. 527/530	xx	€ 157,50	€ 16,00
9.025	Nrs. 886/888 als paren	xx	€ 30,00	€ 4,50
9.026	nrs.671/675	x	€ 37,50	€ 4,00
9.027	Stockkaart met diverse zegels	xx		€ 5,00
9.028	tussen 802 en 1252	xx	€ 53,20	€ 9,50
9.029	Antillen Stockboek (1965 t/m 1976) zeer interessant, series in veelvouden.	xx	€ 800,00	€ 80,00
9.030	Aruba leeg Davo kristal album			€ 7,00
9.031	Curacao 200/205	x		€ 3,00
9.032	Curacao luchtpost 53/68	xx	€ 28,00	€ 5,50
9.033	Suriname 214/219	xx	€ 23,25	€ 4,00
9.034	Suriname Nrs. 91/96BP A / 102/106 BP A Brugparen met stippen!	xx	€ 18,00	€ 3,00
9.035	Suriname Nrs.119/123 als brugparen !	xx	€ 35,00	€ 5,00
9.036	Suriname Stockkaart met diverse zegels	xx		€ 3,50
9.037	Suriname Stockkaart met diverse zegels	xx	HCW	€ 5,00
9.038	Suriname Stockkaart met diverse zegels	xx	HCW	€ 7,00
WEST EUROPA				
9.039	Åland Postzegelboekje C82 + C57	xx	€ 33,00	€ 5,00
9.040	België Nrs. 1768/1896	xx	€ 63,00	€ 10,00

9.041	België 602 en 623/624	xx	€ 26,00	€ 4,00
9.042	België blok 36 t/m 39	xx	€ 12,50	€ 2,50
9.043	België blok 48 - 54/55 - 57	xx	€ 17,90	€ 3,00
9.044	België tussen nr. 1912 en nr. 2117	xx	€ 162,00	€ 25,00
9.045	Denemarken stockboek (ook Ierland)	o		€ 4,00
9.046	Duitsland album met zegels	o		€ 17,50
9.047	Duitsland leeg Davo album 1946=1976			€ 2,50
9.048	Duitsland Nr. 149-150-152-166 (met plakker)	x	€ 53,00	€ 5,00
9.049	Duitsland Stockkaart met diverse zegels	xx	€ 31,30	€ 3,00
9.050	Duitsland Stockkaart Nrs. 1234 en 1267	xx	€ 65,00	€ 10,00
9.051	Duitse Reich Nr. 61 met plakker	x	€ 30,00	€ 3,00
9.052	Berlijn Nr. 105	o	€ 50,00	€ 5,00
9.053	Berlijn Nr. 152	xx	€ 32,00	€ 3,00
9.054	Berlijn Nrs. 286/290 + 242/249	xx	€ 15,50	€ 2,50
9.055	Berlijn Nrs. 90 149 218/229	xx	€ 37,00	€ 4,00
9.056	Engeland Nrs. 1222/1225 1266/1269 1311/1314 (EUROPA)	xx	€ 19,50	€ 3,00
9.057	Engeland Nrs. 1340/1343	xx	€ 70,00	€ 10,00
9.058	Engeland Nrs. 1516 t/m 1525 (als boekje)	xx	€ 27,50	€ 4,00
9.059	Engeland Nrs. 1650 t/m 1659 (als boekje)	xx	€ 17,50	€ 2,50
9.060	Engeland Portzegels 98 t/m 106	xx	€ 27,00	€ 4,00
9.061	Engeland stockboek (ook Australië)	o		€ 4,00
9.062	Engeland uitzoekdoosje			€ 3,50
9.063	Stockkaart Europazegels	xx		€ 3,50
9.064	Stockkaart Europazegels	xx		€ 3,50
9.065	Stockkaart Europazegels	xx		€ 3,50
9.066	Europazegels 1956 1043/1044 en 1104/1105	xx	€ 30,00	€ 5,00
9.067	Europazegels 1957 5 series	xx	€ 20,60	€ 3,00
9.068	Europazegels 1957 Luxemburg nr. 1351	xx	€ 220,00	€ 33,00
9.069	Europazegels 1958 6 series	xx	€ 15,60	€ 2,50
9.070	Europazegels 1959 6 series	xx	€ 29,00	€ 4,50
9.071	Europazegels 1960 7 series	xx	€ 17,30	€ 2,50
9.072	Europazegels 1960 9 series	xx	€ 35,00	€ 5,50
9.073	Europazegels 1960 Liechtenstein nr. 398	xx	€ 130,00	€ 25,00
9.074	Europazegels 1961 San Marino nr, 700	xx	€ 65,00	€ 10,00
9.075	Europazegels 1961/1962 15 series	xx	€ 19,70	€ 3,00
9.076	Farøer Blok 1	xx	€ 16,00	€ 2,50
9.077	Farøer Nrs. 237/239 242/253	xx	€ 41,00	€ 6,00
9.078	Finland 697/701 (strip van 5)	xx	€ 30,00	€ 4,50
9.079	Frankrijk Nrs. 1543/1547 1550/1553 1590/1595	xx		€ 2,50
9.080	Griekenland 3 vellen met oude zegels	o		€ 2,50
9.081	Guernsey Stockkaart met diverse velletjes	xx		€ 5,00
9.082	Ierland stockboek	o		€ 4,00
9.083	Italië 4 vellen met oude zegels	o		€ 2,50
9.084	Luxemburg jaargangen 1984 t/m 1988	xx	€ 234,45	€ 35,00
9.085	Monaco 700/709 (vogels)	xx	€ 11,00	€ 2,50

9.086	Noorwegen stockboek	o		€ 6,00
9.087	Portugal Blok 14	xx	€ 75,00	€ 10,00
9.088	West Europa rondzendboekje	xx		€ 4,00
9.089	West Europa rondzendboekje	xx		€ 3,00
9.090	Stockkaartje IJsland/Finland/Groenland	xx		€ 2,50
9.091	Zweden 11 postzegelboekjes (1968/1970)	xx	€ 65,60	€ 10,00
9.092	Zweden 16 postzegelboekjes (1981/1988)	xx	€ 156,50	€ 22,00
9.093	Zweden 17 postzegelboekjes	xx	€ 160,00	€ 20,00
9.094	Zweden 459a/417a/461b/465Aa/470c (als boekje)	xx	€ 38,00	€ 5,50
9.095	Zweden 636/640 (als boekje)	xx	€ 25,00	€ 3,50
9.096	Zweden Stockkaartje met strip/samenhanger	xx		€ 2,50
9.097	Zwitserland rondzendboekje	xx/o	h.c.w.	€ 12,00
9.098	Zwitserland Soc. d. Nations		€ 300,00	€ 40,00
OOST EUROPA				
9.099	Tsjechoslowakije 9 blokken	xx	€ 61,00	€ 8,00
9.100	D.D.R. 50er jaren mooi gestempeld	o	€ 180,00	€ 20,00
9.101	D.D.R. Nrs. 286	0	€ 40,00	€ 4,00
9.102	D.D.R. Nrs. 288	0	€ 55,00	€ 5,50
9.103	D.D.R. Nrs.246/247 280/281	x	€ 29,00	€ 3,00
9.104	Hongarije 10 vellen met oude zegels	o		€ 2,50
9.105	Polen 10 vellen met oude zegels	o		€ 2,50
WERELD en ALLERLEI				
9.106	Namibië zeven stuks 1e dag-enveloppen	o		€ 3,00
9.107	Wereld schoenendoos vol afgeweekt	o		€ 5,00
9.108	Wereld veel oud materiaal	o		€ 9,50
9.109	2 series kaarten België			€ 3,50
9.110	Wereld insteekboek			€ 2,50
9.111	Nieuw 1e dag album van Davo			€ 3,00
9.112	Leuchturn album leeg. Engelse eilanden			€ 6,00
9.113	leeg DAVO album Europa			€ 2,50
9.114	Doos met allerlei poststukken			€ 4,00
9.115	Snuffelkistje			€ 5,00
9.116	cat. Michel CEPT			€ 3,00
9.117	cat. Michel Noord/Noord-West Europa			€ 10,00
9.118	cat. Michel Nabije Oosten			€ 5,00
9.119	cat. Michel West/Midden Europa 2002			€ 8,00
9.120	cat. Michel Zuid Europa 2003			€ 10,00

*Uw schriftelijke koopopdracht s.v.p. naar dhr. A. M. van Driel,
Hoenderveld 33, 5314 BJ Bruchem.
email-adres: galdus@kpnplanet.nl
Vermeld uw telefoonnummer.*

Je ziet steeds meer in postzegels

TNT Post geeft niet alleen prachtige postzegels uit, ook de overige postzegelproducten zijn niet te missen. Kent u onze schitterende thema-boeken al? In deze zorgvuldig samengestelde boeken leest u meer over het thema van een bepaalde postzegeluitgifte. De boeken zijn

geïllustreerd met de mooiste foto's. Per jaar verschijnen twee boeken die niet mogen ontbreken in uw verzameling. De bijbehorende postzegels sluiten we uiteraard bij. U bestelt deze themaboeken gemakkelijk via uw eigen postzegelvereniging.

 | post

Rietdijk

AP 1919

London

Postzegel- en Muntveiling

Rietdijk, een begrip in de Filatelie

- * Ruim 88 jaar ervaring;
- * Een uitgebreide internationale klantenkring;
- * Een betrouwbare indicatie voordat u een beslissing neemt;
- * De mogelijkheid van een renteloos voorschot;
- * Deskundige verkaveling;
- * Presentatie in luxe veilingcatalogus;
- * Extra publiciteit bij speciale collecties;
- * Bezoek aan huis voor grotere objecten
- * Gratis verzekering.

→ Ons bezoeken? Bij ons inzenden?

U bent van harte welkom!

Bel ons voor alle gewenste *informatie* of voor een *gratis* taxatie:

0 7 0 - 3 6 4 7 9 5 7

Adres Noordeinde 41 (schuin t.o. paleis)
2514 GC 's-Gravenhage

Telefoon 070-3647957 (postzegelveiling)
070-3647831 (muntenveiling)

Fax 070-3632893

Internet www.rietdijk-veilingen.nl
E-mail info@rietdijk-veilingen.nl
Giro 420875 / Bank 47.35.68.705

Cees van Hoek

Hardstrasse 13, 4714 Aedermannsdorf,
Zwitserland

Tel: 062-3941082.

Email: ceesvanhoek@bluewin.ch

Sinds 1956 lid van de 's-Hertogenbossche
Filatelisten Vereniging

Ik kan u aanbieden:

- Nederland Gebruikt tot ca.1970 en Ongebruikt vanaf ca. 1900. Postfris ook vóór 1940. Tevens FDC's, STEMPELS en BRIEVEN

- België/Luxemburg Een volledige collectie met alle goede series, tot ca. 1950

- Skandinavië Veel klassiek materiaal, vooral gebruikt, mooie stempels

- Zwitserland Een mooie voorraad Pro Juventute en Pro Patria; ongebruikt en gebruikt

- Liechtenstein Veel zegels, gebruikt en ongebruikt

- Tsjechoslowakije Grote voorraad zegels, gebruikt en ongebruikt, tot ca.1970.

Ook van andere Europese landen veel interessante zegels en brieven op voorraad.

Wanneer u een keuze maakt uit mijn voorraad, is het mij het liefst wanneer u mij daarvoor in ruil Nederlandse zegels op brieven, kaarten e.d. aanbiedt.

Wanneer u echter bepaalde zegels wilt aankopen, kunt u mij uw mancolijst sturen.